

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Cur fuerit præcinctus ad mammillas zona aurea. Et præcinctum ad
mammillas zona aurea. Sectio V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

tunica erat admodum stricta nullamque rugam efficiens, si tunicam lineam non hyacinthinam intelligas, vt diximus hoc ipso Exegetico, Sectione prima, ita Paulus docet Ecclesiam ita gloriosam à Christo effectam esse, vt nubem haberet rugam, ad Ephesios. 5. *Vt exhiberet sibi gloriosam Ecclesiam non habentem maculam aut rugam: propterea namque Ecclesia laboribus & persecutionibus nimis extenditur, ne rugam habeat quemadmodum docet D. Augustinus in Psalm. 132. Vesp. Ad Ephes. inquit, sacerdotalis Ecclesiam significat, de qua loquitur Apostolus ad Ephesios 5. Quae mundatur, vt non habeat maculam, extenditur, vt non habeat rugam, vbi eam extendit Gallo nisi in ligno: videmus quotidie à fullonibus tunicas quodammodo crucifigi, crucifiguntur enim vt rugam non habeant. Hæc ille. De huius vestis mundatione multa superiori Exegetico Sect. vndecima diximus ad illa verba, Lauis nos in sanguine suo: Vbi Ecclesiam esse Christi pallium & indumentum confirmauimus. Omnes istæ rationes cum ipsa visione probè cohærent, ostendunt enim se hoc loco Christus omnium fidelium habentem curam & prouidentiam, sacerdotem, ac iudicem & summa cum sanctitate ac iustitia Ecclesiam administrantem.*

*Ecclesiam
Christus fecit
gloriosam.
D. August.*

Cur fuerit præcinctus ad mammillas zona aurea.

Ex præcinctum ad mammillas zona aurea.

SECTIO V.

NON tantum materia nobilitate, & compositionis elegantia, sed mysteriorum quoque venustate pulcherrima est hæc zona aurea, qua ille *simili filio hominum* præcinctus erat ad mammillas: Atque in primis illud quarimus, Cur Christus Dominus in testamēto veteri, id est, Danielis 10. accinctus renibus: in nouo autē testamēto, id est hoc loco, ad mammillas accinctus apparuerit, etenim quamuis ille apud Danielē angelus fuerit, & vt quidam arbitrantur Gabriel, tamen Christū representabat, quemadmodum, & hic qui Ioanni apparuit, nō Christus sed angelus fuit, qui Christū referebat, vt ipse in initio suæ Apocalypsis testatur, cum ait, *Loquens per angelum suum seruo suo Ioanni.* Merito igitur dubitare quis possit cur illic ad renes, hic ad mammillas præcinctus appareat: & illic quidē auro obryzo, hic autem zona aurea: cui quæstioni sic respondet Richardus de S. Victore. *In veteri, inquit, testamento visus est angelus Propheta cinctus renibus, quia ibi carnis opera expressius prohibebantur, In nouo autem Ioanni visus est angelus præcinctus ad mammillas, quia nunc vel ipsæ cogitationes illicitæ manifeste refranantur: qui enim non inquinamentum carnis, quod veteri testamento iam fuerat interdictum, sed inquinamentum spiritus quod in nouo arctius est prohibitum, restringere veniebat, non ad renes, sed ad mammillas præcinctus debuit apparere.* Hanc eandem responsionem clarius proponit Pannomus. *Apud Danielē, inquit, præcinctus ad renes apparet, quia scriptura veteris testamenti ipsum opus luxuria arceat, nouum autem testamentum etiam ipsas cogitationes, dicente Domino: Matth. 5. Qui videt mulierem ad concupiscendum eam, iam macha: us est eam in corde suo. In peccate igitur præcinctus apparet, quia cogitationes pectoris & cordis cauet. Eadem ratio traditur ab Hugone Cardinale & Ambrosio Ansberto, eamque sequitur Glossa in hunc locum: Porro vtrobique aurum apparet: etenim apud Danielē rene auro obryzo, hic autem mammilla zona aurea præcinguntur, quia tam exterior castitas quam interior, ex charitate, quæ per aurum significatur proficisci debet. Quanquam & in hoc discrimen legis veteris & nouæ nō mediocriter apparet, Zona enim aurea, quæ melior est, & delicatior, maiorem charitatem indicat, quam aurum, obryzum, quod adhuc duritiem retinet, nec tantam*

*Dan. 10.
Cur Christus
in veteri
testamento ad
renes, in nouo
autem ad
mammillas
accinctus ap-
paruerit.
Rich. de San-
cto Vict.
Euangelica
perfectio.
Pannom.
Matth. 5. 28.
Hug. de Corr.
in Ambrosio
Ansbert.
Gloss.
Veteris
nō a lege
discrimen.*

charitatis dulcedinem ostendit, ut exploratum sit longè maiorè esse in lege noua quàm fuerit in veteri charitatem & perfectionem, id quod eleganter expressum agnoscit D. Gregorius homilia 13. in Ezechielem, in illa illustri visione capitis quadagesimò octim hominem indutum lineis templum illud mysticum lineo filo dimeticentem Propheta conspexit. *Funiculus*, inquit, *lineus in manu eius: censura legis veteris*, ait Gregorius, *funiculus fuit, sed lineus non fuit, quia eundem populum, non subtili*

Matth. 5. 21. *prædicatione coercuit, in quo per pœna sententiam, non peccata cogitationis, sed operis resciauit. At Christus Dominus funiculum lineum in manu tenuit: cum dixit, Matth. 5. Audistis, quia dictum est antiquis, Non mœchaberis: Ego autem dico vobis, quia qui uiderit mulierem ad concupiscendum eam, iam mœchatus est eam in corde suo:*

II. Hoc ipsum Orig. homil. 12. in Exod. vult in eo expressum fuisse, quòd Moyses, qui typum legis gerebat, faciem quidem habuit splendidam Exod. 34. manum verò leprosam Exod. 4. At Christus non solum faciem, sed etiam manibus in Transfiguratione resplenduit, quia videlicet opera, quæ per manus exprimitur, imperfecta erant in lege veteri: at in lege gratiæ ad maximam perfectionis splendorem peruenerunt. In lege, inquit, *vultus quidem Moysi glorificatus refertur, licet velamine contegatur, manus autem eius intra sinum missa leprosa facta memoratur, sicut nix: in quo mihi videtur forma totius legis plenissime designari: in vultu enim eius sermo legis, in manu opera designantur: quia ergo nihil ad perfectum adduxit lex, ad Hebr. 7. idcirco manus Moysi leprosa sit, & in sinum reconditur, tanquam nihil perfecti operis habitura, facies verò eius glorificata est, sed velamine tegitur, quia sermo eius habet scientiæ gloriæ sed occultam: in lege ergo Moyses solam faciem habet gloriosam, neque manus eius habent gloriæ, imò potius & contumeliam: sed neque vlla gloriæ erat in pedibus, denique soluere iubetur calceamentum Exod. 3. licet & hoc fieret non sine alicuius forma mysterij: ostendebatur namque quod in nouissimis temporibus solueret Moyses calceamentum, ut acciperet alius sponsum, & illa vocaretur domus discalceati, vsque in hodiè num diem (iuxta id quod præcipitur Deuteron. 25.) nihil ergo aliud in lege habet gloriosum Moyses, nisi solam faciem: in Euangelij autem totus glorificatur ex integro. Hinc etiam est quod Paulus Hebræos, pueris, qui sub lege tanquam sub pædagogii custodia tenebantur comparauit: fideles autem legis gratiæ, viros, appellauit, qui tanquam perfectiores, grandiorèsque pædago non indigebant: sic accipiendum est illud ad Gal. 3. Prius quam veniret fides, sub lege custodiabantur conclusi, in eam fidem, quæ reuelanda erat: itaque lex pædago noster erat in Christo, ut ex fide iustificemur: at ubi venit fides, iam non sumus sub pædago. Ex quo præter alia habes legis veteris doctrinam, sanctitatem, imperfectam, & puerilem fuisse, si eum legis nouæ per Christum constitutæ, sapientia & perfectione conferatur. Quare merito superiores doctores aiebant ad hoc inter vtramque legem discrimen innuendum, Christum in veteri testamento ad renes, in nouo autem ad mammillas præcinctum apparuisse.*

Quid mammillæ significant.

Et præcinctum ad mammillæ.

SECTIO VI.

I. ILLUD etiam explicationem desiderat, quid *mammilla* significet, ad quas *Suaui Christi amor in Ecclesiam.* *milis filio hominis præcinctus* apparuit. Prima expositio est, significare summam Christi dulcedinem, amorisque suauitatem quo Ecclesiam suam complectitur, ut ex amore intelligat proficisci labores, calamitatèsque vniuersas, quibus illam Christus ad finem vsque mundi patitur exerceri: sic multò antè sponsa vbera sponsi dixit esse *meliora vino, & fragrantia unguentis optimis.* Canticorum. 1.

Quo